

خهونیکى تالو دوو وینهى جیاواز

ریبوار عارف

پیشهکی

لهو پوژوهه که ههوالی دۆزینهوهی لاشهی پارچه پارچه کراوی ئەو کۆریهلهه بیستوهه که له زبڵدانیکى قهراخ شارى دهرهه ندىخاندا دۆزراوهیهوه، که ئەو تراژیدیایه به تاوانى نا شهرعى بوونى جوړى له دایک بوون، شهرعیته به مه رگی دراو دایکى له بهر تانهو لۆمهو سه رزه نشتى دابونه ریتی کۆپه رستانه ی کۆمه لگا ده ستى چوو له ت له ت کردنى جگه رگۆشه که ی خو ى، به لى ئیتر لهو روژوهه هه ر جوړه هه والیکى مندالان بو ساتیک ده مگه رپنیتته وه باوه شى ئەو ساوايه ی که هه ر به مه لۆتکه کراوی زبڵدان کرایه دوا مه نزلگه ی.

وینه ی یه که م: کاتزمیر یه کونیوی شهو بوو، چاوماندوی خهویکی قورس بووم، چهند خوله کیك بوو له سه ر جیگه که ی خو م له بالکوئه که دا راکشابووم، له پڕ لووره لووری ئیزعاف وگرمه گرمی ناقولای کۆپته ر سه ر ئاسمانى روبره که ی نيزکمانى پووناك کرده وه و گلوپی زهردو سووری سه ر سه یاره کانى پۆلیسیش هینده ی تر ئەو ناوه ی تهنى یه وهو. پیم سهیر بوو ده بیته چی قهوما بئى وا بهو شیوه ئەم گه رکه ی ئیمه به هیزی فریاگوزای ته نراوه. بیرم به لای زۆر شتدا ده چوو به لام هیچیان وینه ی مندالیکى مه لوتکه یان له خو نه ده گرتبوو که پاش تاویک یه کیك له دراوسیکانم ئاماژه یه کی سه رپی پئى کرد. بو سبه ینى که له ریگه ی ئەته رنیتته وه (روژنامه ی ئیواران) م کرده وهو چوو مه به شى پروداوه کان، له ویدا مانیشتیکم به ناو نیشانى (گومانى بئى سه رو شوین کردنى کۆریه یه ک)) که وته به رچاو، منیش خیرا گیرانه وه ی دراوسیکه مانم وه بیره اته وه.

پروداوه که به م شیوه بوو شهوی رابردو لاویکی ته مه ن ۱۶، ۱۷ سال ته له فون ده کات بو پۆلیس وئاگاداریان ده کاته وه که ئەو چهند خۆله ک پیشتەر حاله تیکی گومانلیکراوی به دی کردو به پیویستی زانى که پۆلیسى لى ئاگادار بکاته وه تا به دواى ئەم گومانه دا بچن: (ژنیک درنگ وهخت مه لۆته یه کی به باوه شه وه بووه له ریگه ی نزیك فلانه روبره وه به جوړیکى سه رنج راکیش سهیری ئەم لاولای خو ى کرده وه تا له چاو وون بووه)). دیاره پۆلیس وهیزه کانى فریاگوزارى به ته نها به قسه ی لاویکی وا پروا ناکه ن و ئاسای یه فه راموشى بکه ن، به لام دواتر که چهند که سانیکى تر ته له فونیا ن کردو به هه مان داستانیان گیرابووه وه، پاشان دواتر زۆرى نه برد که وپه وری سه یاره اسعاف و ئەلیکۆپته ر ئەو ناوه ی کرده پشت جبهه یه کی درهنگ وهخت.

وینه ی دووه م: زۆرجار ده لێن ئەوروپا به هه شتى په نابهران نى یه، نهک هه ر ئەوه به لکو بو زۆر که سیش بووته جبهه نم!

به لام هه قیقه تیك له ژیر بالی بالگرته وهو ئۆقره لیبرانى ئەو خه لکه دا به دی ده کری ى، که جیاواز له هه ر پله یه که له بوونى ئەمنیه ت و ئاسایش له م وولاتانه دا، که له کوردستان پیچه وانه که یه تی، ههروه ها خه بات و تیگوشانى ئینسان له م کۆمه لگایانه دا به راده یه که سه مه ر به خش بوو، که له زۆر لایه نه وه حورمه ت و پیزی ئینسان وه تاییه ت مندالان بووته سونه ت و پرنسیپیکی جئى که وتوو.

شهوی رابردو له به رخاتری ئەو گۆمانه ی که په نگه دایکیک منداله که ی خو ى بئى سه روشوین کردبئى، پۆلیس و خه سته خانه و تیمه کانى فریا گوزارى مانۆریکی گه وره یان لیدا، چونکه لی ره ژیان و چاره نووس و حورمه تی مندالان تا ئەو شوینه پاریزراوه که ریگه به کار له کات ترانانیک نه دن و ئەگه ر ته نها به خاتری ئەو گومانه ش بووه

ئەوا چەندىن دام و دەزگای دەولەتى ناچار بە بەتەنگەوه چوونى ئەو پروداوه گومان لیکراوه بوون، که ئاسەوارىکی لی بەجی ئەما تەنها خەو زاندى که سانیکى وهک من نەبى.

تۆ بلی ی خەلکی ئەو وولاتەى که منى لیوه هاتووم هینده خەبات و تیکۆشانى نەکردبى که پاش ۱۲ سال تى پەربوون بە سەر تەمەنى “ حکومەتى خۆمالى ” هیشتا کۆرپەلەکانى تیدا هەنجن هەنجن نەکرین و تازە نەک هەر هیچ بە دوا چوونیکیش نەبیت لەو بارهوه بەلکو ئەو هەوالەى که هەر ساتە هەزاران کەسى وهک منى پى بتاسینرى، لە پەرەگرافىکی ستوونى هەوالەکانى پۆژنامەیهکەک زیاتر شوینەوارىکی تر لەم سەر زەمینەدا لە پاش خۆى بەجی نەهیلئى. ئایا بەراستى ۱۲ سال لە تەمەنى هیژو لایەنىکی دەستەلاتدار باى ئەوهندەى تیدا نەدەبوو که دوو یاسای لە بەرژهوهندى پاراستنى حورمەتى منداندا دەستەبەر بکردائى و مندانىک که لە دەرەوى زەواجى پەسمى لە دایک دەبن ژيان و کەسایەتى یان پارىزگارى لی بکرایه و هەر جۆره تووندو تىژى یهک و هەر فشارىکی جسمى و دەرەونى لەسەر منالان قەدەغە بکرایه و ئەو داب و نەرىت و فەرەهنگە کونەپەرستانەى که ژيان و حورمەت و کەسایەتى مندانان دینه ژیر پرسیار بە گۆر بسپاردایه !!

۲۰۰۲ / ۸ / ۱۴